

„Good morning everybody. How are you all?” Kathleen Moore, Canadese van oorsprong, begroet groep twee van de Enschedese Schoolvereniging (ESV) enthousiast. Blij kijkt ze de kring zesjarigen rond, haar woorden rollen in keurig Brits-Engels en perfect gear-ticuleerd uit haar mond. „Anne-fleur, would you please come over here?” Een schattig meisje met blond vlechtje veert op en loopt naar een tafel vol plastic dieren. „Now, can you tell me: where is the chicken?” Annefleur zoekt even de tafel af en wijst op de kip. „Well done!”, prijst Kathleen. „Excellent”. Annefleur straalt.

Engels op de basisschool is net zo gewoon geworden als rekenen en taal. Dat wil zeggen: in de hoogste groepen. In groep zeven en acht is het al jaren wettelijk verplicht om de taal te onderwijzen. Voor de groepen daaronder geldt echter dat scholen zelf kunnen bepalen of en hoeveel tijd ze vrijmaken voor Engelse les.

Dat aantal scholen neemt in hoog tempo toe, zo blijkt uit de cijfers. In 2007 waren er 62 scholen in Nederland die 'vervroegd Engels' aanboden, vorig jaar waren dat er al 151. De verwachting is dat dit jaar 250 scholen beginnen met het onderwijzen van de taal aan kinderen jonger dan groep zeven, een aanzienlijk deel daarvan begint zelfs bij de allerjongste kinderen in groep één.

De gretigheid van veel scholen is te verklaren. Engels op het primair onderwijs is namelijk tot kerndoel aangewezen door het ministerie

van onderwijs, er is subsidie beschikbaar en er kan 'differentiële lestijd' voor worden ingeruimd. De Onderwijsraad pleitte er zelfs voor om vijftien procent van de onderwijstijd van de basisschool (zo'n drie uur per week) te reserveren voor activiteiten in een vreemde taal.

Leervermogen van jonge kinderen is enorm

Een waardevolle ontwikkeling, vindt Paul Groot, directeur van de Enschedese Schoolvereniging. Groot schreef een handleiding voor leerkrachten over hoe het vreemdetalenonderwijs in een vroeg stadium in te passen is en waarop gelet moet worden. „Het gaat uiteraard ten koste van andere lesonderdelen, dus je moet heel effectief met de tijd omgaan.”

„Zijn' school begon een halfjaar geleden met Engels vanaf groep één. „Die vraag kwam eigenlijk vanuit de ouders. Veel van onze leerlingen hebben ouders die voor grote, internationale bedrijven of bijvoorbeeld de universiteit werken. Ze zijn vaak goed opgeleid, verblijven regelmatig in het buitenland en hechten dus ook veel waarde aan het leren van een vreemde taal. Bij onze school paste het dus heel goed. Ik vind dat wel een voorwaarde.”

De ESV sloot zich aan bij het landelijke netwerk Early Bird en koos

Engels voor de kleinsten, de feiten

Het aantal basisscholen in Nederland met vervroegd talenonderwijs Engels neemt in hoog tempo toe:

2006: 40

2007: 62

2008: 151

De verwachting voor 2009 is 250 scholen

De Onderwijsraad heeft voorgesteld maximaal vijftien procent van de onderwijstijd van de basisschool te reserveren voor activiteiten in een vreemde taal.

Daarmee volgt de raad de ontwikkeling in veel Europese landen.

Veel landen in Europa zijn namelijk al veel verder in het doorvoeren van vreemdetalenonderwijs op de basisschool. In het Duitse Noordrijn-Westfalen is bijvoorbeeld Engels verplicht voor alle kinderen vanaf groep 3 (negen jaar).

In Engeland krijgen in 2010 alle kinderen vanaf zeven jaar elke week zestig minuten les in een vreemde taal. En in Frankrijk is een vreemde taal verplicht voor alle kinderen vanaf zeven jaar.

Het Europees Platform verstrekt basisscholen die met 'vroeg-vreemdetalenonderwijs' willen beginnen subsidies tot maximaal 2500 euro.

er voor om meteen in groep één te beginnen met negentig minuten Engels per week. Paul Groot: „Uit onderzoek blijkt dat als je zo jong begint, dat een absolute meerwaarde heeft. Neurologisch gezien is heel aantrekkelijk om op zo'n jonge leeftijd een vreemde taal te leren. Je hersenen pikken het ongelooflijk snel op. Van drie tot zeven jaar ontwikkelen kinderen een enorme woordenschat, hun flexibel brein staat er voor open. Bovendien is gebleken dat het vervolgendens eenvoudiger is om een derde taal te leren.”

De kritiek dat het erg verwarrend zou zijn om op zo'n jonge leeftijd naast het basale Nederlands schrijven en lezen tegelijkertijd Engels te moeten leren, heeft Groot ter harte genomen. „Het is een afzonderlijk vak op het lesrooster dat in duidelijk onderscheiden situaties wordt aangeboden om verwarring te voorkomen. En in groep drie, waarin het leren lezen en spellen centraal staat, staat Engels even op een lager pitje.”

De ESV is in de luxe positie om het meteen professioneel aan te kunnen pakken door een *native*

speaker in te huren, erkent Groot. „Door de verenigingsstructuur van de school heb je meer mogelijkheden om zoiets te kunnen doen. Het inhuren van een externe docent komt uit de onderbijdragen. Ik kan me voorstellen dat niet elke school Engels die prioriteit wil geven. Dan zul je je eigen mensen moeten opleiden. Wij hebben hiervoor gekozen.”

Native speaker Kathleen Moore, tegenwoordig Enschedese en werkzaam als freelance-leerkracht, geeft op de ESV Engels aan groep één tot en met vijf. Zo leuk, vindt ze. „We doen het spelonderwijs, met veel liedjes en spelletjes. Ze pikken het zo gauw op. Werkelijk fantastisch om te zien.”

Moore, die opgroeide in Engeland en daar haar smetteloos Britse accent aan overhield, merkt dat, nu ze een halfjaar bezig is, de kinderen ook zelf Engels durven te praten. „In het begin was dat onwennig. Ik wist hoeveel ze al begrepen, maar ik hoor nu ook hoe hun uitspraak is en hoeveel woorden ze kennen.”

En inderdaad, de klas zingt volop *little fingers* mee en luistert aandachtig naar het verhaalje over de *three little piggies*. „Engels is leuk”, roept Laura. „Mijn nichtje woont in Zwitserland en daar heb ik al eens in het Engels mee gepraat. Dus ik wist al een paar woordjes.” Ook Amber had al wat voorstudie gedaan, dankzij Nickelodeon. „Ik keek altijd naar Dora en die zegt ook heel veel woordjes in het Engels.”